

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 450/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Katarínou Drobnou, LL.M., advokátkou, Kozia 29, Bratislava, proti uzneseniam Okresného súdu Žilina č. k. 3P/80/2024-961 z 26. marca 2025 a Krajského súdu v Žiline č. k. 12CoP/127/2025-1304 z 27. júna 2025 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 30. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami o neodkladnom opatrení pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu neodkladným opatrením.

II.

2. Na návrh sťažovateľa okresný súd v máji 2024 nariadil neodkladné opatrenie, podľa ktorého bol sťažovateľ oprávnený stretávať sa so svojím synom (narodeným v auguste 2023) každý druhý týždeň v troch dňoch po tri hodiny s tým, že syna si vždy prevezme a odovzdá v bydlisku matky. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z marca 2025 okresný súd toto uznesenie zrušil a na návrh matky neodkladným opatrením do skočenia konania o jej návrhu na úpravu práv a povinností k maloletému upravil styk sťažovateľa so synom tak, že sťažovateľ je oprávnený stretnúť sa s ním bez prítomnosti matky raz týždenne na dve hodiny v Centre pre deti a rodiny (CDR). Potrebu novej úpravy zdôvodnil tým, že ani napriek snahám úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) sa nepodarilo prešetriť pomery domácnosti sťažovateľa. Okresný súd považoval za osvedčené, že sťažovateľ sa vyhrážal zamestnancom ÚPSVaR. Okrem toho zohľadnil,

že neodkladným opatrením z decembra 2024 bolo sťažovateľovi nariadené, aby sa nepribližoval k matke jeho syna. Stretávanie v CDR nariadil s ohľadom na konfliktné vzťahy rodičov a pritom zohľadnil aj útlý vek dieťaťa.

3. Proti uzneseniu okresného súdu sa matka odvolala. S ohľadom na režim syna žiadala styk presunúť z poobedia na doobedie. Tiež navrhla upraviť obdobie na prispôsobenie sa syna režimu styku a taktiež výslovnú úpravu režimu náhradných stretnutí sťažovateľa. Sťažovateľ k tomu uviedol, že matka pri styku robí obštrukcie, a vo vzťahu k presunu času stretnutí, že už skoršie stretnutia syn zvládal poobede. Styk navrhol rozšíriť na dvakrát po štyri hodiny z dôvodu cestovania na miesto styku. Poukázal na nevyhovujúce priestory CDR, no napriek tomu konštatoval bezproblémový priebeh realizácie styku v CDR. Nesúhlasil so zavedením adaptačného obdobia.

4. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením zmenil uznesenie okresného súdu tak, že upravil styk sťažovateľa so synom raz do týždňa na dve hodiny doobeda v CDR a upravil jeho náhradné stretnutia so synom. Poukázal na matkou osvedčený režim dvojročného dieťaťa, ktoré treba na styk pripraviť a ktoré poobede odpočíva. K návrhu sťažovateľa na rozšírenie styku uviedol, že prijatá úprava v neodkladnom opatrení je dostatočná, keďže ide o nevyhnutnú mieru úpravy pomerov. Osobitne poukázal na zložitosť udržania pozornosti dvojročného dieťaťa v priestoroch CDR. Zavedenie režimu náhradných stretnutí krajský súd zdôvodnil potrebou efektívnej komunikácie s CDR pre prípady, ak sa styk nebude môcť realizovať tak, aby sa predišlo konfliktom rodičov. Krajský súd nevyhovел návrhu matky na adaptačné obdobie, keďže styk sťažovateľa so synom v CDR prebieha pozitívne. V závere poukázal na dočasnosť neodkladného opatrenia, pričom rozhodovanie o podmienkach trvalej úpravy pomerov vrátane znaleckého dokazovania vo vzťahu k obom rodičom bude predmetom ďalšieho dokazovania.

III.

5. Sťažovateľ poukázal na závery regionálneho úradu verejného zdravotníctva z júla 2025, ktorý na jeho podnet konštatoval nevhodnosť priestorov CDR na výkon styku. Preto vyslovuje pochybnosť o tom, či súdy pri rozhodovaní zohľadnili najlepší záujem dieťaťa, keď akceptovali len argumenty matky. Sťažovateľ vytýka krajskému súdu, že mu nevysvetlil, ako si má budovať vzťah s maloletým, ak mu matka odopiera styk, čo uviedol už vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky. Sťažovateľ vytýka krajskému súdu aj to, že posúdením vhodného času jeho styku so synom sa postavil do role psychológa. Postupu krajského súdu vytýka porušenie práva na spravodlivý proces tým, že vydal neodkladné opatrenie bez nariadenia pojednávania, čo bolo v rozpore so zásadou kontradiktórnosti, pričom krajský súd neprihliadol a odmietol jeho dôkazy. Napokon zásah do jeho práva na spravodlivý proces vidí aj v tom, že všeobecné súdy nevykonali test proporcionality.

IV.

6. Proti ústavnou sťažnosťou namietanému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ mohol podať odvolanie. Tento právny prostriedok, ktorý mu priznáva zákon, nevyužil, a preto je jeho ústavná sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neprípustná a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

7. Ústavná sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnutá. Posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného opatrenia je primárne vecou všeobecných súdov. K ústavným sťažnostiam, v ktorých sa namieta porušenie ústavných práv rozhodnutím o týchto opatreniach, treba pristúpiť zdržanlivo. Nielen preto, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností strán nezasahuje konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Zasiahnúť do týchto rozhodnutí možno iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (II. ÚS 65/2021). Výnimočnosť zasahovania ústavného súdu do rozhodnutí o neodkladných opatreniach neznamená, že tieto sú úplne mimo rámca ústavnoprávneho prieskumu. Ak sú dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie o neodkladnom opatrení, zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, možno konštatovať zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia (III. ÚS 104/2013).

8. Úlohou ústavného súdu nemôže byť abstrahovanie či hľadanie ústavne relevantnej argumentácie sťažovateľa (IV. ÚS 19/2023, I. ÚS 633/2022). Sťažovateľ v zásade jednoduchú právnu vec (dočasná úprava styku s maloletým) zaťažil rozsiahlym viac ako 30-stranovým podaním. V zásade možno vyvodit' len to, že sťažovateľ nesúhlasí s tým, ako sa všeobecné súdy vysporiadali s jeho tvrdeniami vo vzťahu k úprave styku, a je toho názoru, že boli splnené podmienky na to, aby sa mohol so synom stretávať častejšie a dlhšie.

9. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení vychádza z osvedčených skutočností založených na šetrení kolízneho opatrovníka a z osvedčeného správania sťažovateľa k zamestnancom ÚPSVaR a skutočnosti, že mu bol uložený zákaz priblíženia sa k matke maloletého. Sťažovateľ tvrdí, že všeobecné súdy nevykonali ním navrhované dôkazy, no neuvádza, ktoré konkrétne to mali byť. Pritom sťažovateľom uvádzané rozhodnutie regionálneho úradu verejného zdravotníctva bolo prijaté mesiac po namietanom rozhodnutí krajského súdu. Je preto ústavne udržateľné riešenie styku sťažovateľa s maloletým synom v priestoroch CDR ako tretieho odborne spôsobilého subjektu s cieľom predídenia konfliktov rodičov.

10. Pokiaľ ide o úpravu času a frekvencie realizácie styku, z rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že vo veci bude realizované znalecké dokazovanie vo vzťahu k obom rodičom. Vzhľadom na dočasnú neodkladnosť opatrenia bude možné počas konania zmeniť úpravu styku, ktorá bude reflektovať takéto odborné zistenia. Preto sa nejaví ako ústavne neudržateľná krajským súdom dočasne nariadená úprava styku, ktorá vzhľadom na vek maloletého a jeho potreby vychádza najmä z tvrdení matky. Podstatnou skutočnosťou je, že sťažovateľ má zachované právo na styk s maloletým synom. To platí o to viac, že sťažovateľ rozsah styku s maloletým nenamietol odvolaním proti uzneseniu okresného súdu. Krajský súd sa podrobne zaoberal argumentáciou sťažovateľa prednesenou len vo vyjadrení k odvolaniu matky a adresne pomenoval dôvody, pre ktoré zmenil okresným súdom nariadený styk. Napadnuté uznesenie krajského súdu o neodkladnom opatrení preto nemožno hodnotiť ako zjavne mylné či nedostatočne odôvodnené.

11. Sťažovateľ taktiež namietal, že všeobecné súdy rozhodli o nariadení neodkladného opatrenia bez nariadenia pojednávania. Takýto postup všeobecných súdov má však oporu v § 329 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktoré umožňuje súdu prvej inštancie nariadiť neodkladné

opatrenie aj bez nariadenia pojednávania v spojení s § 385 CSP, ktoré určuje podmienky, za ktorých odvolací súd nariadi pojednávanie. Postup všeobecných súdov, ktoré nenariaďujú pojednávanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, tak nemožno považovať za zásah do práva na súdnu ochranu sťažovateľa.

12. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru treba uviesť, že právo na spravodlivé súdne konanie sa spravidla neaplikuje na rozhodovanie o neodkladných opatreniach. Možno ho aplikovať len výnimočne, ak sú predbežné opatrenia rozhodujúce pre občianske práva sťažovateľa a ak si to charakter predbežného rozhodnutia výnimočne vyžaduje, pretože predbežné opatrenie bolo drastické, vyrovnalo sa zásahu rozhodnutia vo veci samej alebo ovplyvnilo práva strán na podstatnú dobu (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 15. 10. 2009 vo veci Micallef v. Malta, sťažnosť č. 17056/06, body 74 a 75). Tak to v prípade namietaného uznesenia nie je, keďže o konečnej podobe úprave rodičovských práv a povinností bude rozhodnuté vo veci samej (III. ÚS 353/2023) a sťažovateľ môže kedykoľvek navrhnúť zmenu dočasnej úpravy jeho styku s maloletým.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu